

Handläggare
Eva Fagerhem
Telefon: 08-508 20 114

Till
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsnämnd

Strategi för Fossilbränslefritt Stockholm 2040- svar till kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningens tjänsteutlåtande åberopas som yttrande till kommunstyrelsen

Lena Lundström Stoltz
Stadsdelsdirektör

Ulrika Klemets
Ekonomichef

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutade i samband med budget 2015 att Stockholm ska vara en fossilbränslefri stad år 2040 och att utsläppen ska minska till högst 2,3 ton koldioxidekvivalenter (CO₂e) per invånare år 2020. Kommunstyrelsen uppdrogs att tillsammans med miljö- och hälsoskydds nämnden ta fram en strategi för att nå klimatmålet 2,3 ton CO₂e per stockholmare år 2020 samt en färdplan för ett fossilbränslefritt Stockholm 2040.

Strategin för ett fossilbränslefritt Stockholm 2014 utgör riktlinje för de klimatrelaterade målen i stadens miljöprogram 2016 – 2019 och för målen om fossilbränslefrihet 2040.

Strategin är i huvudsak uppdelad i tre av miljöprogrammets målområden; hållbar energianvändning, miljöanpassade transporter samt resurseffektiva kretslopp och identifierar utmaningar och nödvändiga insatser och fördelar genomförandeansvar för dessa. Strategin utgör en mininivå för att kunna nå det långsiktiga målet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av Lokal- och stadsmiljöenheten.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslöt i samband med budget 2015 att Stockholm ska vara en fossilbränslefri stad år 2040 och att utsläppen ska minska till högst 2,3 ton koldioxidekvivalenter (CO₂e) per invånare år 2020. Kommunstyrelsen uppdrogs att tillsammans med miljö- och hälsoskydds nämnden ta fram en strategi för att nå klimatmålet 2,3 ton CO₂e per stockholmare år 2020 samt en färdplan för ett fossilbränslefritt Stockholm 2040. Dess två uppdrag presenteras gemensamt i kommunstyrelsen förslag till strategi för ett fossilbränslefritt Stockholm 2040 som gått ut på remiss till stadens nämnder och bolag.

Ärendet

Strategin för ett fossilbränslefritt Stockholm utgör riktlinje för de klimatrelaterade målen i stadens miljöprogram 2016 – 2019 och för målet om fossilbränslefrihet 2040. Strategin tar sin utgångspunkt i den rådande fossilbränsleanvändningen och går sedan sektorsvis igenom trender, prognos och potential för måluppfyllelse till 2040 samt etappmålet 2020.

Strategin är i huvudsak uppdelad i tre av miljöprogrammets målområden och identifierar utmaningar och nödvändiga insatser och fördelar genomförandeansvar för dessa.

- Hållbar energianvändning
- Miljöanpassade transporter
- Resurseffektiva kretslopp

Målet om 2,3 ton CO₂e till 2020 uttrycks i miljöprogrammet och berör samtliga nämnder och bolagsstyrelser. Fram till och med 2018 finns klimatinvesteringspengar och strategin ger vägledning kring vilka områden som är prioriterade i fördelningen av dessa medel.

Insatserna för att nå etappmålet till 2020 är mer åtgärdsinriktade medan insatserna för fossilbränslefrihet 2040 är av mer strategisk karaktär.

Till 2040 identifieras ett stort antal strategiskt viktiga utmaningar för fossilbränslefrihet som staden behöver bemöta och bereda underlag till beslut. Utöver riktade åtgärder föreslås också ett antal utredningar som syftar till att ta fram åtgärdsinriktade åtgärdsprogram och därmed möjliggöra ett antal beslut under perioden fram till 2020.

I samband med framtagandet av ett reviderat miljöprogram för nästkommande period bör det fastslås en reviderad målnivå för växthusgasutsläpp. I samband med revideringen av miljöprogrammet föreslås kommunstyrelsen att se över denna strategi.

Strategin lägger fram beräkningar över de utsläppsreduktioner som krävs för att nå klimatmålen. De insatser som läggs fram inom strategin är de som bedöms ge störst reduktion, där stadens nämnder och bolag har störst rådighet och där konsekvenserna i övrigt bedöms som acceptabla.

Som exempel på insatser kan nämnas följande:

Hållbar energianvändning

- Kolanvändningen i staden ska vara avvecklad till år 2020. En plan för hur detta ska gå till ska redovisas senast 2017.
- Fossila oljor för spetslast hos energibolag, sjukhus m.m. ska ersättas av förnybara bränslen. Utvecklingen ska avrapporteras 2018.
- Staden ska utreda möjligheterna att öka mängden förnybar el som produceras i staden. Beslut om åtgärder ska tas senast 2017.
- Staden ska vidta åtgärder för att säkerställa klimatsmart fjärrvärme som sammantaget reducerar utsläppen med minst 240 000 ton CO₂e till 2020.
- Staden ska vidta åtgärder för energieffektivisering med tio procent jämfört med referensåret 2015 inom stadens verksamheter som sammantaget reducerar utsläppen med minst 20 000 ton CO₂e till 2020.
- Staden ska vidta åtgärder för att ställa krav på att energianvändningen i nyproducerade byggnader på av staden anvisad mark ska vara högst 55 kWh/m² med sikte mot 45 kWh/m².
- Staden ska vidta åtgärder för att uppnå en egen energiproduktion baserad på solenergi motsvarande 10 procent av elanvändningen som sammantaget reducerar utsläppen med minst 1000 ton CO₂e.

Miljöanpassade transporter

- Staden ska ta fram en handlingsplan för fossilbränslefrihet inom vägtransportsektorn och utreda möjligheterna till att utfärda förbud mot fossilbränsleförsörjning till år 2040 med delmål 2020. Beslut om åtgärder ska tas senast 2017
- Staden utreder åtgärder för fossilbränslefri sjöfart. Beslut om åtgärder ska tas senast 2017
- Staden verkar för att miljözoner införs i kommunen som innebär att fordon med fossila bränslen ej tillåts från senast 2040.
- Staden ska vidta åtgärder för att minska biltrafiken som sammantaget motsvarar en reduktion av utsläppen med minst 80 000 ton CO₂e.

Resurseffektiva kretslopp

- Staden ska utreda möjligheterna till att minska plasten i avfallet som går till förbränning. Beslut om åtgärder tas senast 2017.
- Staden ska ta fram en utredning för att säkerställa en ökad produktion av biogas för att möta behoven av att ersätta fossilt naturgas. Beslut om åtgärder tas senast 2017.

Fossilbränslefri organisation

- Staden ska ta fram en handlingsplan för att staden som organisation ska vara fossilbränslefri 2030. Beslut om åtgärder tas senast 2017

Förvaltningens synpunkter och förslag

Kommunfullmäktige har beslutat att staden ska vara fossilbränslefri 2040 med ett etappmål om högst 2,3 CO₂e ton per invånare 2020. Stadens mål speglar den utsläppsreduktion som krävs globalt för att nå Parisavtalets mål. Städer står för ca 70 procent av de globala utsläppen och staden har stora möjligheter till att agera internationell förebild i det arbetet.

Ansvar för flertalet av de insatser som föreslås i strategin ligger på centrala nämnder såsom Exploteringsnämnden, Miljö- och hälsoskyddsnämnden samt även Fortum Värme och de allmännyttiga bostadsbolagen.

Målet, att staden ska vidta åtgärder för energieffektivisering med tio procent jämför med referensåret 2015 inom stadens verksamheter som sammantaget reducerar utsläppen med minst 20 000 ton CO₂e till 2020, berör samtliga av stadens nämnder och bolagsstyrelser.

Förvaltningen följer upp detta mål i den lokala klimat- och miljöhandlingsplanen som stadsdelsnämnden kommer att ta beslut om på septembernämnden. Positivt är att finansiella resurser knyts till implementeringen av strategin vilket ytterligare stärker stadens förutsättningar att nå resultat. Den särskilda satsningen på klimatinvesteringar fram till och med 2018 ger de investerade nämnderna ökat utrymme till att vidta åtgärder.

Staden avser att återkomma med förtydligade anvisningar kring uppföljningen av strategin.

I övrigt kan förvaltningen bara instämma i att det är angeläget att staden som organisation leder och går före i arbetet med att lämna den fossila eran och fullgör systemskiftet genom att utreda möjligheterna till att bli en fossilbränslefri organisation redan 2030.

Bilaga

Strategi för fossilbränslefritt Stockholm 2040
dnr 134-175/2016.